



## **Výroční zpráva**

**2001**

**2002**

# Výroční zpráva nadace „MATEŘSKÁ NADĚJE“ za roky 2001 a 2002

## ÚVOD

Nadace „Mateřská naděje“ byla založena a registrována dne 24.5.1995 odborem vnitřních věcí Obvodního úřadu městské části Prahy 6 pod registračním číslem P6-169/23/N95. Identifikační číslo Nadace je 63108801.

K přeregistrování Nadace došlo dne 2.12.1998 Krajským obchodním soudem v Praze v souladu se zněním zákona č.227/1997 Sb. Zákon o nadacích a nadačních fondech.

## CÍLE

Cíle Nadace jsou:

1) Organizace pomoci a podpora neplodným partnerským párům a ženám s opakovaným potráčením.

2) Osvětová činnost spočívající ve zprostředkování informací o možnostech diagnostiky a

léčby postižených párů pro laickou a odbornou veřejnost.

Těchto cílů Nadace dosahuje pořádáním přednášek, seminářů, tiskových konferencí, přípravou propagačních materiálů, programů pro rozhlasová a televizní vystoupení a přípravou článků do časopisů určených především ženám. Postiženým párům a ženám Nadace nabízí dopisování nebo osobní pohovory.

## ODŮVODNĚNÍ ČINNOSTI NADACE

Donedávna byl příchod dítěte brán jako samozřejmost. V posledních letech se však pro stále více partnerských párů stává vyplnění touhy po dítěti těžko uskutečnitelným nebo téměř neuskutečnitelným životním přáním.

## NEPLODNOST

O neplodnosti hovoříme tehdy, nepodaří-li se páru dosáhnout těhotenství po 1 - 2 letech pravidelného nechráněného pohlavního styku. Neplodnost se stává ve vyspělých státech závažným zdravotnickým a společenským problémem. Vedle přímé psychologické traumatizace postižených dvojic, lze očekávat v budoucnu také značný ekonomický problém. Neplodnost můžeme označit jako ránu osudu, kterou lze naštěstí v mnoha případech úspěšně léčit.

## PŘÍČINA NEPLODNOSTI

V České republice až pětina partnerských párů vyhledá pomoc lékaře, poněvadž žena nemůže otěhotnět. Příčina bývá nalezena ve 33% u mužů (přibývá genetických poruch, které znemožňují přirozené, ale i umělé oplodnění žen), ve 25% u žen, zhruba ve 20% bývají postiženi oba partneři. Zbývá 22% případů (idiopatických), kdy nebyla příčina neplodnosti objasněna. Ještě více neobjasněných případů - kolem 50% - se vyskytuje ve skupině opakovaně potrácejících žen. Právě u neobjasněných případů chce Nadace pomáhat. Podle nejnovějších výzkumů stojí imunologické příčiny za více než polovinou nevysvětlitelné neplodnosti, opakovaného potráčení i selhání metody mimotělního oplodnění (IVF). Průkaz choroboplodné imunity vyžaduje odborné vyšetření opírající se o řadu speciálních metod. Nadace klade důraz na diagnostiku, proto doporučuje u idiopatických případů kompletní klinické i laboratorní vyšetření. Hlavním pracovištěm, které může zajistit provedení všech potřebných vyšetření nejmodernějšími metodami (některá se provádějí pouze v této laboratoři), stanovit diagnózu a navrhnout účinnou léčbu či další postup, je

na tomto pracovišti doporučuje Nadace u všech imunologicky podmíněných a nejasných příčin neplodnosti či opakovaného potrácení a tam, kde dosavadní léčba neplodnosti po dobu 1 roku maximálně 2 let nepřinesla výsledek. A tak se podařilo za dobu činnosti Nadace zvýšit počet vyšetření v Imunobiologické laboratoři více než dvojnásobně.

Vyšetření je ambulantní a je hrazeno všemi zdravotními pojišťovnami a mělo by být jimi vyžadováno, poněvadž v případech, kde lze chorobnou příčinu určit, je následná léčba šetrnější pro organizmus ženy i pro pojišťovny.

Na plodnost má vliv věk, sexuální aktivita, vlivy zevního prostředí, centrální nervová soustava, stav imunity, pracovní přetížení, stres, kouření, konzumace alkoholu, drog a nesoulad partnerů. Při léčbě neplodnosti a opakovaného potrácení se snižují věkem vyhlídky na úspěšnou léčbu.

Nadějí pro nedobrovolně bezdětné páry je reprodukční imunologie. Je to obor poměrně mladý, začal se rozvíjet během posledních 15-20 let. Tento lékařský obor se snaží postihnout vztahy imunitní soustavy ke zralým pohlavním buňkám, ke spermii a vajíčkům a ke tkáním plodu. Od roku 1995 se každoročně scházejí čeští a zahraniční reprodukční imunologové (za účasti členů správní rady a poradního sboru Nadace), aby si mezi sebou vyměnili nové poznatky v diagnostice neplodnosti a selhání postupu asistované reprodukce.

### OPAKOVANĚ POTRÁCEJÍCÍ ŽENY

Určitý počet žen nemůže dovést své těhotenství ke zdárnému konci. Plod obvykle ztrácí ve 2. nebo na začátku 3. trimestru. U těchto žen, které ztratí za sebou 3 a více plodů, bývá často skrytá porucha imunity, u přibližně jedné třetiny z nich se vyskytuje určitý druh autoprotištěk či autoimunitních buněk. Vyšetřením těchto žen a léčbou je možno dospět k úspěšnému těhotenství a porodu.

### DALŠÍ ČINNOST NADACE

1. V Centru pro rodinu a sociální péči v Brně vytvořila členka poradního sboru Nadace psychotherapeutka Dr. Hana Konečná od r. 1999 program pro nedobrovolně bezdětné páry „Když dítě nepřichází“. Program nabízí odborné semináře, možnost kontaktu s lidmi, kteří řeší podobný problém a také nabízí konzultace s psychotherapeutkou obeznámenou s problémy neplodnosti - s Dr. H. Konečnou.

2. Ministerstvo zdravotnictví ČR přijalo Centru pro rodinu a sociální péči Projekt zdraví na rok 2001, spoluřešitelem je Nadace. Projekt je podpůrným programem pro páry trpící poruchami plodnosti, zabývá se omezováním a zvládáním nadměrného stresu a zlepšováním reprodukčního zdraví.

3. Dr. Konečná spolu s fyzioterapeutkou Hanou Volej níkovou (garantem odborného výcviku v metodě Mojžíšové na IDPVZ v Brně) vypracovala registr fyzioterapeutek, které ověřeně pracují metodou Mojžíšové. Registr je pravidelně aktualizován a tak je pracovníkům Nadace umožněno zájemkyním poskytovat adresy rehabilitačních pracovníků podle místa bydliště po celé ČR.

4. Dne 25.4.1999 vznikla internetová stránka Nadace [www.materska-nadeje.cz](http://www.materska-nadeje.cz). V současné době je aktualizována.

5. Pracovníci Nadace vypracovali rady pro změnu životního stylu s cílem podpořit možností: otěhotnění. Dr. Konečná vypracovala psychologické osmero pro nedobrovolně bezdětné páry. Oboje poskytujeme všem, kdo se na Nadaci obrátí se žádostí o pomoc (Přílohy cla

Č.2).

### PROPAGAČNÍ ČINNOST NADACE

Dr.Kolářem pořad v Českém rozhlasu 3 o činnosti Nadace a o náhradní rodinné péči.

- Televizní pořad (ČTV1) o činnosti Nadace v programu Bleděmodrý svět - Kočárky bez dětí.
- Každoroční přednášky o Nadaci na konferenci reprodukčních imunologů (Dr.Domorázková, Dr.Janota, Dr.Konečná a Dr.Landová).
- Aktivní účast na andrologických symposiích. (Dr.Domorázková, Dr.Konečná).
- Účast na seminářích pořádaných Fórem dárců.
- Televizní pořad Sauna - cviky dle paní Mojžíšové
- Aktivní účast na sympoziu asistované reprodukce. (Dr.Domorázková, Dr.Madar).
- Články do časopisu Maminka o činnosti Nadace, Kouření a neplodnost (Dr.Domorázková a Dr.Figurová Vývoj plodu.
- Aktivní účast na semináři v Brně o imunologických příčinách neplodnosti. (Dr.Domorázková, Dr.Madar, Dr.Konečná).
- Aktivní účast na Imunologickém kongresu v Karlových Varech v sekci Reprodukční imunologie. (Dr.Madar, Dr.Nouza, Dr.Ulčová-Gallová, Dr.Pěknicová).
- Dizertační práce Dr.Konečné Psychologické aspekty neplodnosti.

### SPONZOŘI

Během posledních 2 let Nadace nezískala od sponzorů žádnou finanční částku. Sponzory se nedaří Nadaci získávat, není jim totiž co nabídnout, nekupujeme od nich ani zařízení ani léky. Nadace může pouze nabídnout poděkování ve výroční zprávě. Jak Nadace získává finanční částky:

1. Úroky z nadačního jmění.
2. Z prodeje knížek o očkování (Dr.Domorázková i její kolegové píší články bez finanční odměny).
3. Během posledních 2 let pouze dvě pacientky vyšetřené a úspěšně zaléčené v Imunobiologické laboratoři daly Nadaci celkem 10.500,-Kč.
4. Nadace pomáhá organizovat každoroční konferenci reprodukčních imunologů ve Žďáru nad Sázavou, eviduje finanční částky za výstavní místa jednotlivých farmakologických firem a za to získává Nadace částku 18.000,- až 22.000,- Kč/ročně.
5. 250.000,-Kč poskytla společnost Pražské komunikační a společenské centrum na účet Nadace za to, že dostavbou Slovanského domu znesnadnila pronajmutí domu v Nekázance, majetku Dr.Domorázkové.
6. Nadace získala od člena správní rady JUDr.P.Čížkovského notebook.
7. Od Marie Vytopilové dostala Nadace 50 kusů knížek Jak se dýcháním zbavit trémy, nejistoty..... (39,-Kč/kus).

### NADAČNÍ ŽENY

Žena, která nemůže otěhotnět po dobu 1 až 2 let při pravidelném nechráněném pohlavním styku, navštíví nejprve svého gynekologa, ten zajistí pro ní i pro jejího partnera všestranné odborné vyšetření. Vyšetření vyloučí genetické, anatomické, hormonální, infekční, zánětlivé příčiny neplodnosti. Pokud se příčina nezjistí, nebo nedojde-li k otěhotnění do 1 až 2 let po zahájení léčby, nebo došlo-li opakovaně k selhání postupu asistované reprodukce, měla by se žena obrátit písemně nebo telefonicky na Nadaci. V dopise nebo hovoru uvede žadatelka svůj věk i věk partnera, dobu, po kterou se snaží otěhotnět, prodělaná vyšetření a léčbu. Kancelář Nadace domluví s Imunobiologickou laboratoří Ústavu pro péči o matku a dítě termín vyšetření a dopis spolu s podrobnostmi nutnými k vyšetření a Nadací vypracovanými

dostane gynekolog nebo pacientka zprávu s navrženým dalším postupem nebo léčbou, příp. s návrhem převedení do péče specializovaného zdravotnického zařízení. Laboratoř přímo neléčí, takže se ženami odeslanými zpět ošetřujícím lékaři ztratí mnohdy kontakt, tím i Nadace. V prvních 4 letech po zahájení činnosti se na Nadaci obracelo kolem 100 žen ročně. V následujících letech zájem mírně klesal a nyní je to 30-40 žen ročně. Více žen (50-60) žádá spíše různé rady, jak upravit svoji životosprávu a je velký zájem o adresy fyzioterapeutek pracujících metodou Mojžišové.

#### ORGÁNY NADACE

Správní rada: MUDr.Eva Domorázková, CSc., zakladatelka a předsedkyně  
JUDr.Pavel Cížkovský, právník  
MUDr.Elena Figurová, gynekolog  
MUDr.Jan Janota, CSc., neonatolog  
MUDr. Jindřich Madar,CSc., imunolog  
MUDr.Karel Nouza, DrSc., imunolog

Revizor: Michal Roček  
Tajemník: Jiří Pudil

Poradní sbor: Doc.MUDr. Zd. Ulčová-Gallová, DrSc., předsedkyně, gynekolog  
Prof.MUDr.Ct.Dostál, DrSc., revmatolog  
MVDr. Rad.Kinský, imunolog  
Mgr.Ing.PhDr.H.Konečná, psychotherapeutka  
MUDr. E.Kučera, gynekolog  
PhDr.V.Landová, psychotherapeutka  
Doc. RNDr.J.Pěkníková, CSc., imunolog  
Prof.MUDr.L.Pilka, DrSc., gynekolog

#### ZÁVĚR

Neplodnost, nebo-li nechtěná bezdětnost je dlouhodobá velmi náročná životní situace, představující silnou zátěž. Někdo se s ní vypořádá lépe, u jiných může vyústit až do somatopsychické nemoci. Každý z partnerů se s problémem nedoprovlné bezdětnosti vyrovnává jinak. Také proto vznikla nadace „MATEŘSKÁ NADĚJE" jako ostrov lidství, soustřeďující odborníky, kteří se dokáží vcítit do starostí a trápení jiných. Problémy s neplodností se přiřadily k mnoha civilizačním bolestem dnešní doby. Počet živě narozených dětí v České republice rok od roku klesá.

Pokud se partnerům opakovaně nedaří počít a donosit dítě, pociťují velké zklamání a potřebnou pomoc vyhledávají v okamžiku, kdy už nevědí, jak dál. Problém je, že si páry pro radu a pomoc přicházejí často pozdě a nejsou dostatečně informované o možnostech vyšetření a možných terapeutických postupech. Proto Nadace klade důraz na využití všech mediálních možností k informování, k včasnému kompletními imunobiologickému vyšetření a k psychologické pomoci.

#### PODĚKOVÁNÍ

Všem dárcům děkujeme za finanční a za věcné dary. Dále chci poděkovat všem členům správní rady Nadace a všem členům poradního sboru, také panu Pudilovi a paní Pudilové za obětavou a nezištnou práci pro Nadaci.